

ПРАВИЛНИК О САДРЖИНИ ПРОГРАМА ОБУКЕ ОСНОВЕ СПАСАВАЊА И ПРВЕ ПОМОЋИ У
СПЕЛЕОЛОШКИМ ОБЈЕКТИМА

На основу Закона о спорту (Сл. гласник РС бр.10/16) и 34. став 5. Статута Планинарског савеза Србије, Управни одбор Планинарског савеза Србије је на предлог Комисије за обуку и усавршавање у планинарству, на редовној седници одржаној 26.12.2019. године, усвојио

**ПРАВИЛНИК О САДРЖИНИ ПРОГРАМА ОБУКЕ ОСНОВЕ СПАСАВАЊА
И ПРВЕ ПОМОЋИ У СПЕЛЕОЛОШКИМ ОБЈЕКТИМА**

I – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником ближе се прописује садржина програма обуке основе спасавања и прве помоћи у спелеолошким објектима и начин провера стечених знања.

Члан 2.

Циљ обуке:

Циљ Обуке основа спасавања и прве помоћи у спелеолошким објектима (у даљем тексту Другарско спасавање) јесте техничко и стручно усавршавање спелеолога за пружање помоћи пострадалом колеги, а која се односи на његово уклањање са инсталације или места опасности, транспорт до безбедног места, прву медицинску помоћ и збрињавања до доласка спасилачких тимова.

Члан 3.

Очекивани резултати обуке:

Опште повећање безбедности усавршавањем појединаца, планско реаговање и смањење последица у случају незгода у спелеолошким објектима.

Члан 4.

Право учешћа на обуци:

Право учешћа на обуци имају сва лица која су завршила Основну спелеолошку обуку по програму Комисије за спелеологију ПСС.

Члан 5.

Вођа обуке

Вођа обуке може да буде само особа са важећом дозволом за рад ПСС са звањем „инструктор спелеологије“,

Вођа обуке може према потреби да ангажује асистенте.

Асистент може да буде само особа са најмање звањем „спелеолог“, овереним за текућу годину од стране Комисије за спелеологију ПСС.

Члан 6.

Програм обуке

ПРАВИЛНИК О САДРЖИНИ ПРОГРАМА ОБУКЕ ОСНОВЕ СПАСАВАЊА И ПРВЕ ПОМОЋИ У СПЕЛЕОЛОШКИМ ОБЈЕКТИМА

Програмом обуке обухваћена су теоријска предавања у трајању од 4 наставна часа и 14 часова практичне наставе (демонстрација са вежбама)

II – ТЕОРИЈСКА ПРЕДАВАЊА

Члан 7.

Р.бр.	Назив наставне јединице	Бр. часова
1	Принципи другарске помоћи	1
2	Принципи организованог спасавања	1
3	Незгоде и повреде у спелеологији	1.5
4	Средства за пружање прве помоћи	0.5
	Укупно часова	4

III – ПРАКТИЧНЕ ВЕЖБЕ

Члан 8.

Р.бр.	Назив наставне јединице	Бр. часова
1	Приступ и БТЛС преглед повређеног	0.5
2	Вештачко дисање и масажа срца	0.5
3	Заустављање крварења и превијање	1.5
4	Имобилизација	1.5
5	Израда импровизованог бивка	1
6	Спуштање повређеног са ужета техником 1 на 1	5
7	Извлачење повређеног системом контрагата (опционо)	2
8	Системи за извлачење (Сан Бернар, Обендорф) (опционо)	2
	Укупно часова	14

IV – ПЛАН ОБУКЕ

у контексту реалног сценарија незгоде и спасавања у спелеолошком објекту

Члан 9.

У складу са околностима у спелеолошком објекту током трајања спелеолошке активности, лица која пролазе ову обуку требају да буду способна да:

- A. Превентивно делују да спрече настанак незгоде
- B. Препознају насталу незгоду
- C. Пруже прву медицинску помоћ
- D. Обаве техничко спасавања
- E. Обезбеде место боравка унесређеном лицу
- F. Спроведу процедуре покретања организованог спасавања

Члан 10.

НЕЗГОДЕ

Под незгодама које онемогућавају или отежавају даљи нормалан рад спелеолога у спелеолошком објекту сматрају се:

- Механичке повреде (посекотине, раздеротине, огуљотине, преломи, исчашења, уганућа)
- Потхлађеност
- Остале повреде (синдром вишења у појасу, тровање)
- Слабост (исцрпљеност)

Члан 11.

ПРВА МЕДИЦИНСКА ПОМОЋ

Под првом медицинском помоћу коју спелеолог треба да пружи свом унесрећеном колеги коришћењем расположивих средстава (лични или групни комплет за прву помоћ) подразумева се:

- БТЛС преглед (установљење обима и тежине повреда)
- Реанимација (масажа срца и вештачко дисање – принцип у којем један или двојица спелеолога врше реанимацију)
- Зауостављање крварења (газа и компресивни завој)
- Превијање (прст, шака, подлактица, лакат, колено, образ, глава, бутина, раме)
- Иmobilизација (стопало, потколеница, шака, подлактица, надлактица, врат // коришћењем завоја, сем сплнтова и импровизованих средстава)
- Транспорт повређеног до импровизованог бивка

Члан 12.

ТЕХНИЧКО СПАСАВАЊЕ

Техничко спасавање односи се на склањање повређеног спелеолога са инсталације и његов транспорт по инсталацији до безбедног места или на површину. Техничко спасавање у редоследу радњи у реалним условима може се вршити и пре пружања прве медицинске помоћи или наизменично зависно од потреба. У домен вештина које требају стећи полазници ове обуке улази само *Другарско спасавање* које изводе учесници спелеолошке акције који су се затекли у објекту у тренутку незгоде.

Другарско спасавање

- Спуштање повређеног с ужета техником "1 на 1" – крол у крол / дуга пупковина (приступ повређеном одоздо и одозго, прелазак сидришта са повређеним)
- Извлачење техником контратега (1 спасиоц - систем блокер-ролица или 1 спасиоц - систем шпански контартег или 1 спасиоц – систем са microtraction; постављање сидришта и израда система)
- Извлачење повређеног системом Обендорф (више спасиоца, постављање сидришта и израда система)
- Систем за извлачење Сан Бернар

Организовано спасавање (Горска служба спасавања)

Овај вид спасавања не спада у домен ове обуке и спроводи га Горске службе спасавања.

Члан 13.

ИЗРАДА БИВКА

Под израдом бивка подразумева се израда импровизоване шаторске конструкције од ужета, прусика и астрофолије, изолационе подлоге од ужета и транспортних врећа и обезбеђивање комфора за боравак у њему (загревање примусом и карбидним лампама; заштита од влаге, припрема хране).

V – ПРОЦЕДУРЕ ПОКРЕТАЊА ОРГАНИЗОВАНОГ СПАСАВАЊА

Члан 14.

ПРАВИЛНИК О САДРЖИНИ ПРОГРАМА ОБУКЕ ОСНОВЕ СПАСАВАЊА И ПРВЕ ПОМОЋИ У
СПЕЛЕОЛОШКИМ ОБЈЕКТИМА

Ове процедуре односе се на задатке које преузимају остали чланови екипе по збрињавању повређеног, како би се покренула организована акција спасавања од страна других организација (ГСС). Односи се на информације и начине на које требају бити пренете надлежно спасилачкој служби и евентуалне додатне радње које доприносе ефикасном спасавању.

VI – НАЧИН ПРОВЕРЕ СТЕЧЕНИХ ЗНАЊА

Члан 15.

Провера стечених знања са ове обуке врши се у оквиру полагања испита за звање млађи спелеолог који је дефинисан Правилником о спелеолошкој обуци и Правилником о спелеолошким звањима.

VII – ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 16.

Комисија за спелеологију ПСС даје тумачење о значењу појединих одредби овог правилника, а коначно тумачење даје Управни одбор Планинарског савеза Србије.

Члан 17.

Иницијативу за измене и допуне правилника могу дати: Комисија за спелеологију ПСС, Начелништво, Комисија за обуку и усавршавање у планинарству, Комисија за нормативна акта или Управни одбор Планинарског савеза Србије. Иницијатива за измену и допуну правилника се доставља Комисији за обуку и усавршавање у планинарству.

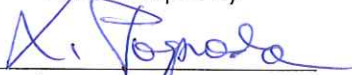
Ако Комисија за обуку и усавршавање у планинарству прихвати иницијативу за измене и допуне правилника, покреће поступак за промену правилника, а ако одлучи да не постоје разлози за то, одбацује иницијативу и о томе обавештава даваоце иницијативе.

Након датих предлога, мишљења и примедби, Комисија за обуку и усавршавање у планинарству сачињава предлог измена и допуна правилника и доставља га Управном одбору Планинарског савеза Србије на усвајање.

Члан 18.

Овај правилник ступа на снагу даном његовог усвајања на седници Управног одбора Планинарског савеза Србије и одмах се примењује.

Комисија за обуку и усавршавање у
планинарству

(Лазар Попара)

Председник
Планинарског савеза Србије

(Исо Планић)